GuyAI
מבית GOOL בגרויות

סוג הבחינה: בגרות
מועד הבחינה: חורף תשפ"ד, 2024
מספר השאלון: 34282
קובץ: תשובות סופיות

# אזרחות

## שאלון 34282 (אקסטרניים)

## הוראות לנבחן

הוראות
א. משך הבחינה: שעה וארבעים וחמש דקות.
ב. מבנה השאלון ומפתח ההערכה:
בשאלון זה פרק אחד – (2×50) – 100 נקודות
סך הכול – 100 נקודות
ג. חומר עזר מותר בשימוש: אין.
ד. הוראות מיוחדות: אין.
יש לכתוב במחברת הבחינה בלבד. יש לרשום "טיוטה" בראש כל עמוד המשמש טיוטה.
כתיבת טיוטה בדפים שאינם במחברת הבחינה עלולה לגרום לפסילת הבחינה.
השאלות בשאלון זה מנוסחות בלשון רבים, אף על פי כן על כל תלמידה וכל תלמיד להשיב עליהן באופן אישי.
בהצלחה!

## בהצלחה!

# תשובות סופיות

## השאלות

### שאלה 1

הכרעת הרוב: עיקרון הקובע שמתוך כמה אפשרויות נבחרת (מתקבלת) ההחלטה שבה תומכים הרוב – רוב האוכלוסייה, רוב הנציגים או רוב המצביעים; אסור לרוב לקבל החלטות שפוגעות באופן לא סביר או לא מוצדק בזכויות יסוד או בזכויות המיעוט. ציטוט: "לפי חוק זה תידרש תמיכה של 80 חברי כנסת לפחות כדי שההצעה תאושר. אם יתמכו בהצעה יותר מ־60 אך פחות מ־80 – ההחלטה תעבור למשאל עם." / "משאל עם הוא כלי חד כתער שחותך בין "כן" ובין "לא"" / "יש סכנה שמשאל עם יפגע בהם, ובכך תחריף הסכנה של עריצות הרוב." הסבר: ההחלטה מתקבלת לפי רוב הנציגים בכנסת (רוב מיוחס של 80), ואם אין רוב כזה – לפי רוב המצביעים במשאל העם; הכותב חושש שהרוב יפגע בזכויות המיעוטים (המגבלה על הרוב).

### שאלה 2

הגבלת השלטון: השלטון מחזיק באמצעים (כלכליים, אנושיים, מקורות מידע, מנגנוני אכיפה) המעניקים לו עוצמה רבה; קיימת סכנה שינצל לרעה את כוחו – יפגע בזכויות האדם והאזרח או בזכויות קבוצה; לכן הפרדת רשויות ואמצעים מוסדיים / פורמליים ולא מוסדיים / בלתי פורמליים נועדו למנוע את עריצות השלטון. לפי הכותב: "האפשרות שעל סמך משאל עם יתקבלו החלטות שלא תהיה אפשרות לערער עליהן, עלולה לפגוע פגיעה נוספת ביכולת של הכנסת ושל בג"ץ לבקר את השלטון." – החלטה במשאל עם תיחסם מפני הפיקוח של הכנסת ומפני הביקורת השיפוטית של בג"ץ; / "במערכת הפוליטית בישראל אין די איזונים כדי לבלום את כוחה של הקואליציה, כגון חוקה או שני בתי פרלמנט." – חסרים אמצעים מוסדיים לבלימת השלטון; / הסכנה לזכויות המיעוטים (עריצות הרוב) – ניצול הכוח לרעה; / ועדת הבחירות שבשליטת הקואליציה.

### שאלה 3

- הכנסת מהווה רשות מכוננת האחראית על הכנת חוקה (כינון חוקה) באמצעות חקיקת חוקי יסוד.
- הכנסת בוחרת בעלי תפקידים ממלכתיים: את נשיא המדינה ואת מבקר המדינה (בהצבעה חשאית, לכהונה אחת של שבע שנים), ואת נציגיה בוועדה לבחירת שופטים.

ציטוט: "משאל עם הוכנס ל"ארגז הכלים" הדמוקרטי בישראל באמצעות "חוק יסוד: משאל עם" שהכנסת חוקקה בשנת 2014, נוסף על שאר חוקי היסוד." / "ייתכן שבעתיד, בנסיבות פוליטיות מסוימות, יהיה טעם בשימוש בו, למשל כדי לאשר באופן חגיגי ובהסכמה רחבה מסמך מקיף שתחוקק הכנסת, ויכלול חוקי יסוד שעל פיהם תתנהל המדינה." קישור: חקיקת חוק יסוד בידי הכנסת / חוקה (מסמך מקיף של חוקי יסוד) שתחוקק הכנסת – ביטוי לתפקיד הכנסת כרשות מכוננת שמכוננת חוקה באמצעות חוקי יסוד.

כל הבגרויות באזרחות עם פתרונות מלאים: www.guyai.co.il/bagrut/civics